

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tas-27 ta' Ottubru, 2011

Citazzjoni Numru. 7/2004

Kawza fil-lista: 66

**A B
vs
C B**

Il-Qorti,

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz tieghu l-attur ippremetta u talab hekk:

Illi l-partijiet izzewgu fil-21 ta' Gunju 1990;

Illi minn dan iz-zwieg il-partijiet ghandhom zewgt itfal li huma D ta' hdax-il sena (11) u E ta' tmien (8) snin;

Illi z-zwieg bejn il-partijet tkisser irrimedjabilment u l-hajja konjugali m'ghadhiex aktar possibbli u dan minhabba

Kopja Informali ta' Sentenza

tortijiet imputabbli unikament lill-konvenuta, konsistenti f'eccessi, sevizzi, ingurji gravi, mohqrija, kif ukoll minhabba inkompattibilita ta' karattru;

Illi l-attur gie debitament awtorizzat mis-Sekond'Awla tal-Qorti Civili sabiex jipprocedi ghas-separazzjoni personali minn martu l-konvenuta permezz ta' digriet numru 1020/2002 datat 11 ta' Gunju 2002, liema digriet gie prorogat fil-25 ta' Gunju 2003;

Tghid il-konvenuta ghaliex m'ghandhiex din l-Onorabbli Qorti:

1. Tiddikjara s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti minhabba tortijiet imputabbli unikament lill-konvenuta stante eccessi, sevizzi, ingurji gravi, mohrija, kif ukoll minhabba inkompatibilita ta' karattru;
2. Tiddikjara xolta u likwida l-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet u tassenja parti lill-attur u parti lill-konvenuta;
3. Tawtorizza lill-attur ighix esklussivament fid-dar matrimonjali li tinsab f'8, 'St. Rita' Triq Dwardu Cachia, Iklin;
4. Takkorda kura u kustodja kongunta tal-minuri D u E;
5. Tordna illi l-attur ikollu access ampju u liberu versu l-minuri D u E.

Bl-ispejjez kontra l-konvenuta li minn issa hija ingunta ghas-subizzjoni.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet li biha l-konvenuta eccepjet:

1. Illi taqbel li z-zwieg bejn il-kontendenti tkisser irrimedjabilment imma dan sehh unikament minhabba tortijiet kommessi mill-attur konsistenti f'adulterju, sevizzi, eccessi, minacci u ingurji gravi kif jirrizulta waqt it-trattazzjoni, u minhabba li tkissier irrimedjabilment.

Kopja Informali ta' Sentenza

2. Illi ghalhekk l-ewwel talba attrici ghandha tigi milqugha in kwantu li tigi ppronunzjata s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti izda it-tortijiet ghall-firda ghandhom jigu imputati lill-attur;

3. Illi ghall-istess ragunijiet it-tieni talba ghandha tigi michuda u jigu applikati kontra l-istess attur id-disposizzjonijiet legali imsemmija.

4. Illi hemm qbil li l-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet tigi xjolta, likwidata u diviza bejn il-kontendenti u l-porzjoni li tigi assenjata lill-eccipjenti ghandha tinkludi somma jew beni bl-applikazzjoni ta' l-Artikolu 54 u 55A tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

5. Illi r-raba' talba attrici ghandha tigi respinta u ma hemmx qbil li l-attur jigi awtorizzat li jghix esklussivament fid-dar matrimonjali anzi hija l-eccipjenti li ghandha tigi awtorizzata tabita fid-dar matrimonjali ad esklużjoni ta' l-attur.

6. Illi l-hames talba attrici ghandha tigi respinta stante li mhux fl-interess tal-minuri li jigu affidati lill-attur kif jirrizulta waqt it-trattazzjoni.

7. Illi is-sitt talba attrici ghandha tigi valutata skond l-ahjar interessi tal-minuri.

8. Illi din l-Onorabbli Qorti ghandha tiffissa retta alimentarja ghalha u ghal ulied minuri ahwa B u tordna lill-attur jhallasha dik ir-retta hekk stabbilita' b'dawk il-modalitajiet kollha li jidhrulha xierqa.

9. Illi hi m'ghandhiex tbatu ebda spejjez ta' dawn il-proceduri.

10. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri u bl-ispejjez kontra l-attur.

Rat id-dikjarazzjonijiet guramentati, il-listi tax-xhieda u l-affidavits prezentati;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat ir-rapport¹ tal-perit legali l-Avukatessa Dottoressa Christine Bellizzi;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Semghet lil minuri kameralment;

Ikkunsidrat;

L-Azzjoni

Illi permezz ta' l-azzjoni odjerna l-attur qed jitlob is-separazzjoni personali bejn il-partijiet peress li z-zwieg tkisser irrimedjabbilment, htija unika tal-konvenuta, ghar-ragunijiet kontemplati fl-artikolu 40 tal-Kap.16.

Minn naha taghha l-konvenuta teccepixxi li z-zwieg tkisser unikament htija tal-attur ghar-ragunijiet kontemplati fl-artikoli 38 u 40 tal-Kap.16.

Separazzjoni Personali

Illi l-partijiet izzewwgu fil-21 ta' Gunju 1980, u minn dan iz-zwieg ghandhom zewg t'itfal D u E, li twieldu rispettivament fl-1 April 1991 u fil-25 Lulju 1994, u li ghalhekk illum wahda biss ghadha minorenni.

Illi fis-sena 2001 il-partijiet bdew jirriskontraw problemi serji, bir-rizultat li l-attur telaq mid-dar matrimonjali fil-bidu tas-sena 2002.

Illi l-attur jlmenta li martu kienet bierda sesswalment minnu matul iz-zwieg, u li ma kienx hemm komunikazzjoni bejniethom htija tal-konvenuta. Minn naha taghha l-konvenuta, tichad dan, u tghid li l-inkwiet beda fis-sena 2001 meta l-attur dahal f' relazzjoni extra-matrimonjali ma' certu Dianne Dimech, u bil-bidu tas-sena 2002 huwa telaq mid-dar biex ikompli b'din ir-relazzjoni.

Illi l-Qorti, wara ezami tal-provi, hija tal-fehema li ghandha taghti affidament lill-verzjoni tal-konvenut; u taqbel mal-konsiderazzjonijiet u konkluzjoni tal-perit legali fis-sens li l-

¹ Vol.2 – fol.106 *et seq.*

kawza tal-firda hija r-relazzjoni extra-matrimonjali li dahal fiha l-attur mal-mara fuq indikata, u li baqa' jippersisti fiha.

Dan premiss u kkunsidrat il-Qorti hija tal-fehema li z-zwieg bejn il-partijiet tkisser irrimedjabbilment bi htija unika ta' l-attur derivanti mir-relazzjoni adulteruza tieghu ma' mara ohra. Dan il-komportament jattira *ex lege* sanzjonijiet kontemplati fl-artikolu 48 tal-Kap.16

Kura u Kustodja

Illi fl-interess tat-tifla minuri, li llum ghandha sbatax-il sena, il-Qorti tordna li din tibqa' fil-kura u kustodja esklussiva tal-konvenuta, b'access konkordat mat-tifla, favur il-missier.

Manteniment

Illi f' dan ir-rigward il-Qorti taqbel mal-konsiderazzjonijiet tal-perit legali² li wasslu ghall-konkluzjoni li l-attur ghandu mezzi u ntrojtu sufficjenti sabiex, bhala l-persuna hatja tal-firda, jhallas lill-konvenuta, bhala martu li ma tahdimx u li tghix fuq l-assistenza socjali, manteniment adegwat, kemm ghaliha, kif ukoll ghat-tfal minuri.

Inoltre, il-fatt li ma kienx hemm kontro-talba specifika ghall-hlas ta' manteniment da parti tal-konvenuta, ma jimmilitax kontra l-likwidazzjoni minn din il-Qorti tal-manteniment dovut lill-konvenuta fic-cirkostanzi tal-kaz; ghax fil-likwidazzjoni tal-assi ta' bejn il-partijiet, il-Qorti ghandha tillikwida u tassenja dak kollu li hu dovut lil kull parti, inkluz allura manteniment, arretrat u futur, li jkun dovut. Barra minnhekk, l-obbligu li, fic-cirkostanzi, jinkombi fuq l-attur li jhallas manteniment lil martu, ghaliha u ghal uliedu, huwa wiehed *ex lege*. Wkoll, u b' izjed enfazi, jigi osservat li fin-nota tal-eccezzjonijiet³ taghha l-konvenuta talbet li tigi fissata retta alimentari ghaliha u ghal uliedha minuri.

² Vide rapport Vol.2 – fol.117-119; u depoizzjoni tal-perit legali in eskussjoni Vol.2 – fol.421

³ Vol.1 – fol.25

Fic-cirkostanzi pero' l-Qorti ser tvarja l-ammonti ndikati mill-perit legali fir-rigward, tenut kont tal-fatt li l-lum l-konvenuta ghandha circa 47 sena, u ma jirrizultax li ghandha xi mpediment sabiex tghin ruhha finanzjarjament; minn naha l-ohra, il-Qorti hadet in konsiderazzjoni wkoll il-fatt li d-dar matrimonjali hija parafernali tal-attur, u l-konvenuta mhux ser tinghata dritt tibqa' tabita fl-istess fond, bir-rizultat li ser tinkorri fi spejjez sabiex issib akkomodazzjoni ghalha.

Il-Qorti tordna li l-attur jhallas lill-attrici bhala manteniment ghalha retta alimentari ta' LM150 [illum €349] kull xahar, u l-ammont mensili ta' LM60 [illum €140] ghat-tifla minuri Letizja sakemm din taghlaq it-tmintax-il sena, liema ammonti ghandhom jziedu skont l-indici tal-gholi tal-hajja.

Inoltre, peress li mill-provi jirrizulta li l-konvenuta ma tahdimx u li matul il-proceduri kienet qeda tghix fuq l-assistenza socjali⁴, l-attur ghandu jhallas lill-attrici arretrat ta' manteniment, bazat fuq l-imsemmija rati, kemm ghall-konvenuta, kif ukoll ghat-tfal minuri.

Ghalhekk l-attur qed jigi ordnat ihallas lill-konvenuta bhala arretrat ta' manteniment ghalha, is-somma ta' LM13,950⁵ [illum €32,495], kif ukoll is-somma ta' LM3,720⁶ [illum €8,665] arretrat ta' manteniment ghat-tifla D, u s-somma ta' LM5,580⁷ [illum €12,998] bhala arretrat ta' manteniment ghat-tifla E – B' kollox LM23,250 [illum €54,158].

Komunjoni ta' l-Akkwisti

Likwidazzjoni

Din tikkonsisti fis-segwenti assi:

- [1] Garaxx tal-valur ta' LM5,000 [illum €11,647];
- [2] Garage tal-valur ta' LM6,000 [illum €13,976];
- [3] Vettura Ford Escort stmata *arbitrio boni viri* minn din il-Qorti, fl-ammont ta' LM1,000 [illum €2,329];

⁴ Affidavit Vol.2 – fol.395

⁵ Mit-13 Jannar 2004 sa 13 Ottubru 2011 – 93 xahar.

⁶ Mit-13 Jannar 2004 sa 13 April 2009 – 62 xahar

⁷ Mit-13 Jannar 2004 sa 13 Ottubru 2011 – 93 xahar

[4] Salott li jiswa LM500 [illum €1,165];

[5] Appliances, indikati mill-perit fir-relazzjoni taghha,⁸ inkluza satellita tal-valur ta' LM380 [illum €885];

[6] Deheb li jintlibes mill-irgiel; u deheb li jintlibes minn nisa.

[7] Kreditu tal-komunjoni kontra l-attur fl-ammont ta' LM2,450 [illum €5,707] rapprezentanti valur ta' xogholijiet li saru matul iz-zwieg fid-dar matrimonjali parafernali ta' l-attur.

Illi rigward il-kreditu ta' LM5,000 [illum €11,647] pretiz mill-konvenuta bhala spejjez maghmula minnha, minn flus parafernali taghha, fid-dar matrimonjali parafernali tal-attur, il-Qorti tosserva li din il-pretensjoni mhijiex sostnuta minn provi sufficjenti, u ghalhekk qed tigi skartata.

Illi rigward l-ammont ta' LM2,450 [illum €5,707] li l-konvenuta ssostni li ntefqu fiz-zwieg fuq id-dar parafernali tal-attur, il-Qorti qed taccetta din il-pretensjoni fuq bazi ta' verosimiljanza.

Assenjazzjoni

Illi l-Qorti ma taqbilx mal-assenjazzjoni ta' dawn l-assi kif suggerita mill-perit legali; u tordna li dawn l-assi jigu assenjati kif ser jinghad:

[A] Illi z-zewg garaxxijiet jigu mibjugha fuq is-suq hieles fi zmien sena ghall-prezz mhux inferjuri ghall-valuri rispettivi taghhom fuq indikati, u fin-nuqqas jinbieghu bis-subbasta, u r-rikavat, wara li jitnaqqas minnu l-ammont ta' LM2,450 [illum €5,707] li ghandu jigi versat lill-konvenuta, jinqasam ugwalment bejn iz-zewg partijiet.

[5] Il-vettura Ford Escort qed tigi assenjata fl-intier taghha lill-attur, filwaqt li dan hu ordnat li jhallas lill-konvenuta s-somma ta' LM500 [illum €1,165] sehemha mill-istess vettura;

[6] li s-salott u l-appliances ghandhom jigu assenjati lill-attur, filwaqt li dan hu ordnat ihallas lill-konvenuta s-

⁸ Vol.2 – fol.116 pg.11

Kopja Informali ta' Sentenza

somma ta' LM1,000 [illum €2,329] valur ta' sehemha, kalkolat *arbitrio boni viri* minn din il-Qorti;

[7] li d-deheb li jintlibes mill-irgiel ghandu jigi assenjat lill-attur, filwaqt li l-kumplament tad-deheb ghandu jigi assenjat lill-konvenuta.

Decide

Ghal dawn il-motivi tiddeciedi billi:

[1] tilqa' l-ewwel talba, limitatament u fis-sens li tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet bi htija esklussiva ta' l-attur;

[2] tichad it-tieni talba, filwaqt li tapplika fil-konfront ta' l-attur l-artikolu 48 tal-Kap.16, fl-intier tieghu;

[3] tilqa' it-tielet talba u tordna x-xoljiment tal-komunjoni tal-akkwisti, u tillikwidaha u tassenjaha kif fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjonijiet ntestata 'Komunjoni ta' l-Akkwisti'; u tordna li l-attur jhallas manteniment, futur u arretrat, lill-konvenuta kif stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestata 'Manteniment';

[4] tilqa' ir-raba u l-hames talba limitatament ghat-tifla Letizja, kif indikat fis-sezzjoni ntestata 'Kura u Kustodja' u li l-attur ihallas manteniment ghall-istess kif stabbilit u ordnat fis-sezzjoni 'Manteniment';

Spejjez kollha jibqghu a kariku tal-attur.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----